# บทที่ 5
# หน้าที่เน้นหรือจำความในประโยคกรรม

<u>เนื้อหาสังเขป</u>

5.0 คำนำ

5.1 ความหมายของระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค

5.1.1 นิยามของเชฟ

5.1.2 นิยามของฮัลลิเดย์

5.2 ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคกับการเน้นความ

5.2.1 การวิเคราะห์ของเกรนเจอร์-เลอกรังค์

5.2.2 การวิเคราะห์ของฮัลลิเดย์

5.3 ความหมายของระบบการจัดหัวเรื่อง

5.3.1 คำจำกัดความของสินหา

5.3.2 คำนิยามของเทราเกิร์ตและแพรตต์

5.3.3 บทบาทของส่วนต้นเรื่องในการเน้นความ : ความเห็นของเทราเกิร์ตและแพรตต์

5.3.4 บทบาทของส่วนต้นเรื่องในการเน้นความ : แนวคิดของฮัลลิเดย์

5.3.5 วิจารณ์แนวคิดของฮัลลิเดย์เกี่ยวกับการเน้นความในประโยคกรรม

5.4 สรุป

5.5 แบบฝึกหัดท้ายบท

5.6 กิจกรรมท้ายบท

จุดประสงค์

เมื่อจบการเรียนการสอนบทที่ 5 แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. สรุปความหมายของระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคตามนิยามของเชฟและฮัลลิเดย์ได้
2. อธิบายได้ว่าระบบการเรียบเรียงใจความเกี่ยวข้องกับการเน้นความในประโยคอย่างไร
3. ยกตัวอย่างการวิเคราะห์ของนักภาษาศาสตร์ได้อย่างน้อยหนึ่งท่านในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ข้อ 2
4. บอกความหมายของระบบการจัดหัวเรื่องตามคำนิยามของสินหา เทราเกิร์ตและแพรตต์ได้
5. บอกความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของนิยาม เรื่องระบบการจัดหัวเรื่องที่เสนอโดยเทราเกิร์ตและแพรตต์กับของฮัลลิเดย์ได้
6. อธิบายแนวคิดของฮัลลิเดย์ในเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดการเน้นความในประโยคกรรมได้
7. เปรียบเทียบแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ต่าง ๆ ในเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดการเน้นความในประโยคกรรมได้

## 5.0 คำนำ

ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษทั้งประเภทมีตัวการและไม่มีตัวการ ทำหน้าที่หลายอย่าง ที่เด่นที่สุดคือหน้าที่เน้นหรือย้ำความ พบเห็นใช้อยู่ในประโยคกรรมทั้ง 2 ประเภท นอกจากนี้จุดที่เน้นมีทั้งนามวลีในตำแหน่งต้นประโยคและท้ายประโยค นักภาษาศาสตร์บางท่านก็เชื่อว่าเป็นไปได้ทั้ง 2 ตำแหน่ง ปกติแล้วเมื่อมีการซักถามผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษถึงเหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมจะได้รับคำตอบว่ามูลเหตุจูงใจคือ เพื่อเน้นหรือย้ำความ บรรดานักแต่งตำราความเรียงมักจะยกการเน้นเป็นเหตุผลหลักในการใช้ประโยคกรรม นักภาษาศาสตร์ทั้งหลายก็มิอาจปฏิเสธความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจว่ามีการเน้นย้ำจริง ดังนั้นจึงมุ่งตรวจสอบดูว่าอะไรกันแน่ที่ทำให้เกิดการเน้นหรือย้ำความ นักภาษาศาสตร์เช่น เกรนเจอร์-เลอกรังด์ (1976) ได้เสนอว่า เรื่องนี้สามารถอธิบายด้วยทฤษฎีการเรียบเรียงลำดับใจความเก่า-ใจความใหม่ภายในประโยค สินหา (1974) เสนอทฤษฎีการจัดหัวเรื่องแทน ส่วนเทราเกิร์ตและแพรตต์ (1980) เสนอว่าทั้ง 2 ทฤษฎีเป็นกลวิธีด้านเนื้อความ (discourse strategies) ซึ่งเหมาะที่จะนำมาใช้อธิบายปรากฏการณ์เรื่องเน้นความที่พบในประโยคกรรม

## 5.1 ความหมายของระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค

ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคสัมพันธ์กับประโยคกรรมอย่างไร ทำให้เกิดการเน้นความในประโยคได้อย่างไร ก่อนที่จะเข้าใจบทบาทของระบบนี้ในเชิงดังกล่าว เราจำเป็นต้องทบทวนหัวข้อที่ควรรู้ขั้นต้น ๆ เสียก่อน อันได้แก่นิยามของระบบเรียบเรียงใจความภายในประโยค ความเห็นของนักภาษาศาสตร์ต่าง ๆ ในหัวข้อนี้ ตลอดจนการประยุกต์ทฤษฎีการเรียบเรียงใจความภายในประโยคกับประโยคกรรม

### 5.1.1 นิยามของเชฟ

ระบบการเรียบเรียงใจความแบ่งใจความภายในประโยคออกเป็น 2 ส่วน คือ ใจความเก่า-ใจความใหม่ ตามแนวคิดของเชฟ (Chafe 1970 : 30-31) ใจความที่เคยพูดแล้วหรือใจความเก่าหมายถึง ความรู้ซึ่งผู้พูดทึกทักว่าอยู่ในจิตสำนึกของผู้ฟังในขณะพูดคุยกันนั้น

ส่วนใจความใหม่ได้แก่ ข้อความที่ผู้พูดนึกเอาว่าตนกำลังจะนำไปใส่ในจิตสำนึกของผู้ฟัง เชฟ ตั้งข้อสังเกตว่าในภาษาอังกฤษและอาจจะภาษาอื่น ๆ ด้วย ความใดเป็นใจความเก่าความใหม่ อาจพอจะสังเกตได้ ส่วนที่เป็นใจความเก่านั้น ผู้พูดจะพูดเสียงเบากว่าใจความใหม่และจะย่อคำส่วนนี้มากกว่า การย่อคำนี้อาจทำได้ 2 วิธี กล่าวคือ ออกเสียงใจความเก่าด้วยระดับเสียงต่ำและไม่เน้นความเท่าใจความใหม่ มักจะใช้คำสรรพนามแทนคำนามที่เป็นใจความเก่า เป็นต้น ประโยค (68) และ (69) ต่อไปนี้แสดงลักษณะใจความเก่า-ใจความใหม่ตามนิยามของเชฟ

(68) A $^{N}$cat was lying on $^{N}$a mat.

(69) $^{G}$It was on $^{G}$it $^{N}$endlessly.

ในประโยค (68) ทั้ง "A cat" และ "a mat" เป็นใจความใหม่ ผู้พูดทึกทักเอาว่าผู้ฟังกำลังรับใจความใหม่ที่ตนเพิ่งพูด เราจะสังเกตได้ด้วยว่ามีการใช้รูปคำนามไม่เจาะจง ในประโยค (69) "It" เป็นคำย่อแทนคำนาม "A cat" และ "it" แทนคำนาม "a mat" ทั้ง 2 คำเป็นใจความเก่าเพราะได้เคยเอ่ยถึงมาแล้ว

5.1.2 <u>นิยามของฮัลลิเดย์</u>

ฮัลลิเดย์ให้คำจำกัดความใจความเก่า-ใจความใหม่แตกต่างไปจากของเชฟเล็กน้อย (เทียบกับ 3.2.5) ตามความเห็นของฮัลลิเดย์ (1967) ใจความ (information) นั้นเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อความ (discourse) ซึ่งใช้สื่อความกัน ถ้าเราหยิบยกข้อความภาษาอังกฤษ (text) มาสักข้อความหนึ่ง เราจะพบว่าแต่ละข้อความจะประกอบด้วยหน่วยใจความหลาย ๆหน่วยเรียงกันไป แต่ละหน่วยใจความก็เป็นกลุ่มเสียงหนึ่งกลุ่ม ผู้พูดแต่ละคนแบ่งใจความที่จะสื่อออกอย่างไร ก็ดูได้จากการเรียบเรียงหน่วยใจความของเขานั่นเอง ภายในแต่ละหน่วยใจความ ผู้พูดก็ยังเลือกอีกว่าหน่วยความใดจะเด่นกว่าหน่วยอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นการเลือกจุดเน้นความของผู้พูด ฉะนั้นตามแนวคิดของฮัลลิเดย์ (1967 : 204) จุดเน้นความนี้เองที่ก่อให้เกิดการเน้น ผู้พูดเป็นผู้ตัดสินเลือกว่าจะให้หน่วยความใดเป็นจุดเน้น และหน่วยความที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษมักเป็นใจความใหม่

เมื่อเปรียบเทียบนิยามของใจความเก่า-ใจความใหม่ระหว่างของฮัลลิเดย์กับของเชฟ เราจะเห็นได้ว่าคำจำกัดความของฮัลลิเดย์อยู่ในระดับพื้น ๆ ชั้นต้นมากกว่าของเชฟ เนื่องจากฮัลลิเดย์ตั้งต้นจากหน่วยเล็ก ๆ คือหน่วยใจความที่ผู้พูดเรียบเรียงเป็นถ้อยคำในประโยค จึงนับว่าฮัลลิเดย์ตั้งต้นด้วยข้อมูลทางภาษาศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นจิตวิสัย และเป็นรูปธรรมมากกว่าของเชฟ ซึ่งกล่าวว่าใจความเก่าคือความรู้ซึ่งผู้พูดหึกหักเอาว่ามีอยู่แล้วในจิตสำนึกของผู้ฟังขณะพูดคุยกัน จะเห็นได้ว่าความรู้ก็ดี จิตสำนึกหรือความรู้สึกตัวของผู้ฟังก็ดีล้วนเป็นนามธรรม วัดไม่ได้ จับต้องไม่ได้ สุดแต่ผู้ได้ยินได้ฟังจะตีความและเข้าใจเอา

## 5.2 ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคกับการเน้นความ

ทั้งฮัลลิเดย์และเชฟให้คำจำกัดความใจความเก่า-ใจความใหม่ได้แจ่มแจ้งชัดเจนดีกว่านักภาษาอื่นใด เราจึงเห็นสมควรใช้นิยามของเขาทั้งสองเป็นมาตรฐานในการตรวจสอบความคิดเห็นของนักภาษาศาสตร์ทั้งหลาย ในหัวข้อที่ว่าใจความเก่า-ใจความใหม่มีผลต่อการเน้นความอย่างไร โดยเราจะดึงสรุปจุดอ่อนจุดเด่นที่พบอยู่ในข้อวิเคราะห์วิจารณ์ของนักภาษาศาสตร์เหล่านี้แต่ละท่าน

มีนักภาษาศาสตร์จำนวนไม่น้อยที่ได้รับอิทธิพลแนวคิดของกลุ่มเมืองปราก (Prague School) ซึ่งประกอบด้วยนักภาษาศาสตร์หลายท่าน เช่น Mathesius (1939), Firbas (1959) และ Vachech (1970) นักภาษาศาสตร์เหล่านี้ได้เสนอแนะว่า มีหลายภาษาที่นิยมเรียงใจความที่รู้กันแล้วมาก่อน ส่วนใจความที่ยังไม่ได้รับรู้กันหรือใจความที่ไม่คาดถึงจะเรียงไว้ท้าย การเรียบเรียงความในประโยคตามลักษณะดังกล่าวมีชื่อเรียกกันในกลุ่มเมืองปรากว่า "การเรียบเรียงความในประโยคตามหน้าที่" (functional sentence perspective)

การเรียบเรียงความในประโยคตามหน้าที่หมายถึงอะไร เกิดขึ้นได้อย่างไร โบลินเจอร์ได้อธิบายการทำหน้าที่ของประโยคในลักษณะดังกล่าวไว้ในหนังสือชื่อ ~~Aspects of Language~~ ของเขา ตอนหนึ่งมีใจความว่า

> ในการติดต่อสื่อความกัน ประโยคที่เราใช้ควรจักมีลักษณะคล่องตัว แต่เนื่องจากความคล่องตัวได้หายไปบางส่วน เพราะต้องมีการเรียงคำในประโยค ภาษาอังกฤษจึงต้องหาทางออกโดยกลวิธีอื่น ซึ่งยังผลให้ภาษามีรูปโครงสร้างที่แตกต่างกันออกไป
>
> (Bolinger 1975 : 119)

กลวิธีหนึ่งที่ผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษหันไปพึ่งพาเพื่อให้เกิดความคล่องตัวได้แก่ ประโยคกรรม โบลินเจอร์ยกตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

(70) Tell **us** about the Canal.

(71) Goethels built the Canal.

(72) Well, it was built by Goethels; it took ten years to build.

โบลินเจอร์ไม่ได้อรรถาธิบายให้แจ่มชัดว่าเหตุใดเขาจึงพอใจคำตอบประโยค (72) มากกว่าประโยค (71) โบลินเจอร์กล่าวเพียงว่าคำตอบสำหรับประโยค (70) นั้น ประโยค (71) จะมีประสิทธิภาพน้อยกว่าประโยค (72) เราอาจนำนิยามใจความเก่า-ใจความใหม่ของเชฟและฮัลลิเดย์มาประยุกต์กับตัวอย่างนี้ เพื่อจะได้อธิบายอย่างเป็นระบบระเบียบขึ้น กล่าวคือในประโยค (72) "it" ตัวแรกเป็นคำย่อแทน "the Canal" และเป็นใจความเก่า "Goethels" เป็นใจความใหม่ ตามด้วยใจความเก่า "it" ประโยคกรรม (72) มีรูปโครงสร้างที่ช่วยให้ผู้พูดสามารถเรียงใจความตามแบบที่เขาต้องการ คือ เอาใจความเก่ามาก่อนใจความใหม่

ประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่จะลืมเสียไม่ได้คือ เพื่อที่จะเข้าใจการทำงานของใจความเก่า-ใจความใหม่ เราจำเป็นต้องนำใจความเหล่านี้มาใส่ในบริบท (context) หรือเข้าเนื้อความ (discourse) มากกว่าหนึ่งประโยคขึ้นไป มิฉะนั้นเราย่อมไม่สามารถอธิบายได้ว่าเหตุใดผู้พูดจึงเลือกประโยค (71) หรือเหตุใดจึงเลือกประโยค (72) หากปราศจากการสำรวจตรวจตราบริบทใกล้เคียงก่อนหน้าประโยคเหล่านี้ เราย่อมไม่อาจให้คำอธิบายที่ชัดเจนได้

5.2.1 การวิเคราะห์ของเกรนเจอร์-เลอกรังค์

เกรนเจอร์-เลอกรังค์เชื่อว่าระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคมีบทบาทต่อการตัดสินใจเลือกใช้ประโยคกรรมของผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษ ระบบนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเน้นหรือย้ำความแต่ประการใด ผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรมเพราะต้องการเรียบเรียงใจความเก่า-ใจความใหม่ตามที่ตนต้องการ ไม่ใช่เพื่อเน้นย้ำความใด ๆ ทั้งสิ้น เกรนเจอร์-เลอกรังค์เป็นผู้หนึ่งที่รับแนวคิดของกลุ่มปรากมาใช้ แต่เขามีจุดอ่อนในการตีความคำว่า "theme" "rheme" ของกลุ่มปราก แม้ว่าเขาจะยกคำว่า "theme" ตามที่ Firbas (1959) ได้นิยามไว้มาอ้าง ซึ่งมีความหมายไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่งต่อไปนี้คือ หน่วยความที่รู้กันอยู่แล้วหรือจุดตั้งต้นการสื่อความ (Granger-Legrand,1976 : 35) แต่ทว่าตลอดผลงานการวิเคราะห์ของเขา เกรนเจอร์-เลอกรังค์ให้ความหมาย theme ว่าใจความเก่า และ rheme หมายถึงใจความใหม่ การที่เขาไม่ได้คิดคำศัพท์เรียกระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคเสียใหม่ และยังคงตีความ theme-rheme ตามความหมายที่จำกัดเพียงใจความเก่า-ใจความใหม่เท่านั้น นับว่าเป็นข้อเสียจำกัดการวิเคราะห์ของเขาเองในเรื่องการใช้ประโยคกรรม

จุดอ่อนอีกจุดหนึ่งที่พบในการวิเคราะห์งานของเกรนเจอร์-เลอกรังค์ซึ่งได้กล่าวไปบ้างแล้วในบทที่ 4 (4.4.2) ก็คือ การที่เกรนเจอร์-เลอกรังค์ยกคำพูดของฮัลลิเดย์ (1967) และเชฟ (1970) มาสนับสนุนข้อเท็จจริงที่ว่า ในประโยคกรรมนั้น นามวลีผู้รับการกระทำมักจะเป็นส่วนใจความเก่า และนามวลีตัวการมักเป็นใจความใหม่ แม้จะได้อ้างอิงคำพูดของฮัลลิเดย์มาเสริมเพิ่มน้ำหนักแนวความคิดตามที่ตนเชื่อถือ แต่เกรนเจอร์-เลอกรังค์ได้มองข้ามข้อเสนอที่เป็นแนวความคิดสำคัญของฮัลลิเดย์ในเรื่องนี้ไป นั่นคือการที่ฮัลลิเดย์แยกระบบย่อยการเรียบเรียงใจความภายในประโยค (information system) ออกจากระบบการจัดหัวเรื่อง (thematization) การแยกแยะประเด็นมองดังกล่าวช่วยให้การวิเคราะห์ประโยคกรรมของฮัลลิเดย์มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากกว่าของเกรนเจอร์-เลอกรังค์

5.2.2 การวิเคราะห์ของฮัลลิเดย์

ในขณะที่นักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ยอมรับแนวคิดของกลุ่มปรากในเรื่องใจความเก่า-ใจความใหม่ ว่าเป็นตัวตัดสินการใช้ประโยคกรรมของผู้พูดได้อย่างไรนั้น นักภาษาศาสตร์บางท่านก็โยงบทบาทของใจความเก่า-ใจความใหม่สัมพันธ์กับการเน้นความที่รู้สึกกันในหมู่ผู้พูดว่ามีอยู่ในขณะใช้ประโยคกรรม ฮัลลิเดย์เป็นผู้หนึ่งในกลุ่มนักภาษาศาสตร์กลุ่มหลังนี้ (ดู 3.2.6) ฮัลลิเดย์ยืนยันว่าในการเรียบเรียงใจความภายในประโยคนั้น ผู้พูดได้เล็งแล้วว่าจะกันใจความใดเป็นจุดเน้น ส่วนใหญ่จุดเน้นจะเป็นใจความใหม่นั่นเองเราอาจจะนำประโยคตัวอย่างของโบลินเจอร์มาวิเคราะห์ตามแนวของฮัลลิเดย์อย่างละเอียดอีกครั้ง

(70) Tell us about the Canal.

(71) **Goethels built the Canal.**

G N G N

(72) Well, it was built by Goethels; it took ten years to build.

ในอนุประโยคแรกของประโยค (72) "it" ตัวแรกแทน "the Canal" และเป็นใจความเก่าเคยกล่าวถึงมาแล้ว Goethels เป็นใจความใหม่และเป็นจุดที่ผู้พูดต้องการเน้น ในอนุประโยคที่สอง 'it' ยังคงหมายถึงคลองเป็นใจความเดิม ส่วน "ten years to build" เป็นใจความใหม่และแน่นอนเราพอจะมองออกว่าเป็นส่วนที่ผู้พูดต้องการให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

5.3 ความหมายของระบบการจัดหัวเรื่อง

มีนักภาษาศาสตร์หลายท่านที่นำทฤษฎีการจัดหัวเรื่องภายในประโยคมาประยุกต์กับการใช้ประโยคกรรม นักภาษาศาสตร์เหล่านี้ล้วนได้รับอิทธิพลแนวคิดของกลุ่มปราก แต่ถึงกระนั้นการนิยามส่วนประกอบของระบบการจัดหัวเรื่อง อันได้แก่ "ส่วนต้นเรื่อง" (theme) ก็ดีและ "ส่วนขยาย" (rheme) ก็ดียังแตกต่างกันไป เราจะศึกษาคำจำกัดความของสินหา เทราเกิร์ต และแพรตต์ และฮัลลิเดย์ เพื่อสรุปความแตกต่างและความคล้ายคลึงกัน

5.3.1 คำจำกัดความของสินหา

สินหาก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้รับอิทธิพลความคิดของกลุ่มปราก เมื่อสินหานำเรื่อง "theme" มาอธิบายประโยคกรรม คำจำกัดความที่เขาใช้เปลี่ยนแปลงไปตลอดการอภิปรายหัวข้อนี้ ในบางตอนคำว่า "theme" ของสินหาหมายถึง "หัวเรื่อง" (topic) จากตัวอย่างที่สินหายกมาเราพอจะสรุปได้ว่า เมื่อสินหาใช้คำว่า "การจัดหัวเรื่อง" (topicalization) เขาหมายถึงการเคลื่อนย้ายหน่วยภาษามาไว้หน้าประโยค หรือมาไว้ด้านซ้ายสุดของประโยค หรืออีกนัยหนึ่งคือจุดตั้งต้นของการสื่อความ การที่สินหายกหัวเรื่องขึ้นมาพูดก็เพื่อใช้เป็นเกณฑ์โต้แย้งความเชื่อ ของนักไวยากรณ์และผู้เชี่ยวชาญวาทศิลป์ ซึ่งยืนยันความคิดโบราณที่ว่า การใช้วาจกควรมีความคงเส้นคงวา ถ้าเริ่มต้นด้วยประโยคกรรตุวาจก (active voice) ประโยคต่อ ๆ มาก็ควรเป็นกรรตุวาจก เป็นต้น สินหาไม่เห็นด้วยกับความเชื่อนี้ เขาเปรียบเทียบคู่ประโยคต่อไปนี้ให้ดู

(73) We'refused to admit defeat and won the game in the last few seconds.

(74) We refused to admit defeat and the game was won by us in the last few seconds.

(Sinha, 1974 : 637)

ตามความเห็นของสินหา ข้อความในประโยค (74) ยืดยาด สาเหตุที่ยืดยาดไม่ได้เกิดจากการใช้วาจกไม่คงเส้นคงวา แต่เป็นเพราะว่ามีการเปลี่ยนส่วนต้นเรื่องหรือหัวเรื่องในอนุประโยคที่สอง สินหากล่าวเสริมว่า "ตราบใดที่เรายังคงหัวเรื่องเดียวไว้ (theme) ข้อความในอนุประโยคจะยังเชื่อมต่อเป็นเรื่องเดียวกันอย่างปลอดภัย อนุประโยคอาจอยู่ในรูปกรรมวาจกทั้งหมดก็ได้ หรือจะผสมกรรตุวาจกกับกรรมวาจกก็ได้ดังเช่นในประโยค (75)

(75) A 27 year old woman crossing the street in a maxi skirt and platform shoes tripped, stumbled, fell and was run over by a car and hospitalized **with** two broken legs.

(Sinha, 1974 : 637)

สินหาจำกัดตัวเองทำนองเดียวกับเกรนเจอร์-เลอกรังด์ นั่นคือเขาศึกษาโครงสร้างเนื้อความเพียงแง่มุมเดียว อันได้แก่ระบบการจัดหัวเรื่องภายในประโยค สินหาไม่ได้รับรู้ว่าส่วนต้นเรื่องหรือหัวเรื่องอาจเป็นใจความเก่าหรือใจความใหม่ได้ด้วย ข้อนี้เองทำให้สินหาต่างกับฮัลลิเดย์ นั่นคือสินหาไม่ได้แยกแยะความแตกต่างระหว่างใจความเก่า-ใจความใหม่กับส่วนต้นเรื่องและส่วนขยาย เมื่อยกตัวอย่างประโยคแต่ละครั้งสินหาก็จะมุ่งแจงเพียงประเด็นเดียวที่ว่า ผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษเลือกใช้ประโยคกรรมมีตัวการเพราะมีตัวแปรเรื่องการจัดหัวเรื่องเป็นตัวตัดสินเท่านั้น ส่วนประเด็นที่ว่าการจัดหัวเรื่องจะทำให้เกิดการเน้นความในประโยคกรรมชนิดตัวการปรากฏหรือไม่นั้น สินหาไม่ได้กล่าวถึงเลย

5.3.2 <u>คำนิยามของเทราเกิร์ตและแพรรต์</u>

เทราเกิร์ตและแพรตต์ต่างกับสินหา ในขณะที่สินหาตระหนักถึงบทบาทสำคัญที่ส่วนต้นเรื่องมีต่อการตัดสินเลือกใช้ประโยคกรรมของผู้พูด และมองข้ามบทบาทของใจความเก่า-ใจความใหม่โดยสิ้นเชิงนั้น เทราเกิร์ตและแพรตต์รับรู้ว่าการจัดเนื้อความในประโยคนั้นมีระบบ 2 ระบบย่อยเกี่ยวพันกันอยู่ โครงสร้างของระบบการจัดหัวเรื่องที่ทั้งเทราเกิร์ตและแพรตต์อภิปรายนั้นคล้ายคลึงกับความคิดเรื่องการจัดหัวเรื่องของฮัลลิเดย์ (ดู 4.4.3) เริ่มตั้งแต่ความหมายของโครงสร้างหัวเรื่องเลยทีเดียว เทราเกิร์ตและแพรตต์นิยามว่าหมายถึงตัวเลือกที่ผู้พูดเลือกวางไว้ต้น ๆ ความ ให้เป็นจุดตั้งต้นความ แล้วจึงไล่เรียงความที่เหลือไปจนท้ายประโยค (Traugott and Pratt 1980 : 283)

อย่างไรก็ตาม ส่วนที่เทราเกิร์ตและแพรตต์คิดเห็นต่างกับฮัลลิเดย์ได้แก่ส่วนใจความที่รู้ร่วมกันและใจความที่ไม่รู้กันมาก่อน (shared-unshared information) ซึ่งทั้งสองเพิ่มเข้าไว้ในโครงสร้างเนื้อความของประโยคด้วย (discourse organization) ใจความส่วนที่เพิ่มขึ้นนี้เขาทั้งสองอธิบายว่าเป็นการวางรากฐานโลกทัศน์ร่วมกัน อ้างอิงถึงสิ่งที่รู้ร่วมกันและแยกแยะความแตกต่างระหว่างข่าวสารข้อมูลที่รู้ร่วมกันกับข่าวสารที่ยังไม่รู้ ทั้งหมดทั้งหลายที่กล่าวมานี้เป็นปัจจัยที่สำคัญ มีส่วนช่วยให้เข้าใจเนื้อความได้ต่อเนื่องกัน (Traugott and Pratt : 282-283)

กล่าวโดยสรุป ตามความเห็นของเทราเกิร์ตและแพรตต์ โครงสร้างของเนื้อความตอนหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยระบบย่อย 3 ระบบ ซึ่งมีบทบาทสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ ระบบการจัดหัวเรื่อง (theme-rheme) ระบบการเรียบเรียงใจความเก่า-ใจความใหม่ (given-new information)และระบบใจความที่รู้ร่วมกัน-ใจความที่ไม่รู้กันมาก่อน (shared-unshared information) ในบางครั้งนามวลีอาจเป็นทั้งใจความที่รู้ร่วมกันและเป็นส่วนต้นเรื่องด้วย นอกจากนี้เป็นการยากที่จะแยกแยะส่วนที่เป็นใจความที่รู้ร่วมกันออกจากใจความเก่า ใจความใหม่และใจควมที่ไม่รู้กันมาก่อนก็แยกออกจากกันได้ยากเช่นกัน ทั้งเทราเกิร์ตและแพรตต์ยอมรับว่าใจความทั้ง 3 ระบบมีโยงใยสัมพันธ์กันแน่นหนา โดยตั้งข้อสังเกตว่า

> ข่ายสัมพันธ์นี้รวมส่วนต้นเรื่องเอาไว้ด้วย เนื่องจากส่วนต้นเรื่องเป็นเสมือนมิติแรกเริ่มและปกติก็เป็นใจความที่รู้ร่วมกัน ส่วนใหญ่ส่วนต้นเรื่องก็เป็นทั้งใจความเก่าด้วย แต่ในเวลาเดียวกัน ส่วนต้นเรื่องก็อาจเป็นใจความที่ยังไม่รู้กัน ดังนั้นจึงสามารถเป็นใจความใหม่ได้ด้วย
>
> (Traugott and Pratt, 1980 : 287)

ข้อสังเกตข้างต้นนี้อาจแสดงให้เห็นชัดเจนได้ด้วยตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

(76) What happened?

(77) A pedestrian was hit at five o'clock this morning.
theme
unshared information
new information

(Traugott and Pratt : 284)

เมื่อผู้พูดประโยค (77) ไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นตัวการ ประกอบกับเขาสนใจตัวผู้เดินถนนมากกว่าตัวการซึ่งชื่อใดไม่ปรากฏ ผู้พูดจะเลือกกล่าวถึงผู้รับการกระทำเป็นหน่วยแรกในประโยค ฉะนั้น ส่วนต้นเรื่องจึงได้แก่คนเดินถนนคนหนึ่งซึ่งมีการเอ่ยถึงอย่างไม่เจาะจง ในขณะเดียวกันคนเดินถนนคนเดียวกันนี้ก็เป็นใจความที่ยังไม่รู้กันและเป็นใจความใหม่ด้วย

5.3.3 บทบาทของส่วนต้นเรื่องในการเน้นความ : ความเห็นของเทราเกิร์ตและแพรตต์

ความเห็นของเทราเกิร์ตและแพรตต์เกี่ยวกับหน้าที่เน้นความในประโยคกรรมคล้ายคลึงกับความเห็นของนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ เขาทั้งสองประกาศว่า

> การเรียงลำดับในประโยคเป็นสิ่งบ่งบอกจุดเน้นหรือมิติต่าง ๆ กันตามที่ผู้พูดต้องการแสดงออก หน่วยภาษาหน่วยแรกในประโยคผิวทำหน้าที่เสมือน "จุดตั้งต้นความ" ...ซึ่งเราเรียกว่าส่วนต้นเรื่อง
>
> (Traugott and Pratt, 1980 : 283)

เป็นอันว่าสำหรับเทราเกิร์ตและแพรตต์ ส่วนต้นเรื่องหมายถึงจุดเน้นหรือมิติที่จะมอง ได้แก่หน่วยภาษาหน่วยแรกในประโยคผิว ถ้าพิจารณาตามคำอธิบายของทั้งสอง จะเห็นได้ว่าคำอธิบายนี้ยังไม่น่าพอใจนัก เพราะเท่ากับรวบรัดเอาว่า จุดตั้งต้นความก็คือจุดเน้นความในประโยคนั่นเอง ในบทที่ 4 เราได้วิเคราะห์ตำแหน่งของจุดเน้นในประโยคกรรมและยกตัวอย่างจุดเน้นความที่เกิดขึ้นได้ในตำแหน่งต่าง ๆ นอกเหนือจากในตำแหน่งต้นประโยค หากเทราเกิร์ตและแพรตต์ยืนยันว่าส่วนต้นเรื่อง = จุดเน้นความ = หน่วยภาษาหน่วยแรกในประโยค ก็จะต้องอภิปรายให้เหตุผลมากกว่าที่กล่าวมา เพื่อจูงใจให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามได้ว่า เหตุใดส่วนต้นเรื่องจึงเป็นจุดเน้นความในประโยค และเหตุใดจุดเน้นจะต้องอยู่ต้นประโยคเท่านั้น

เมื่อเทียบคำอธิบายของนักภาษาศาสตร์ทั้งสองกับของฮัลลิเดย์ในลำดับถัดไป เราจะพบว่าฮัลลิเดย์มองปรากฏการณ์นี้ได้แจ่มชัดกว่า ข้อถกเถียงอภิปรายของเขาครอบคลุมประเด็นได้กว้างขวางกว่าและเป็นระบบดีกว่าของเทราเกิร์ตและแพรตต์

5.3.4 บทบาทของส่วนต้นเรื่องในการเน้นความ : แนวคิดของฮัลลิเดย์

ความหมายของส่วนต้นเรื่อง (theme) ตามแนวคิดของฮัลลิเดย์ไม่แตกต่างไปจากของกลุ่มปราก สินหา เทราเกิร์ตและแพรตต์ มากมายเท่าไรนัก (ดูหัวข้อ 3.2.6) ฮัลลิเดย์มองระบบการจัดหัวเรื่องว่าเป็นเรื่องการเรียงลำดับคำหรือหน่วยภาษาในประโยค โครงสร้างการจัดหัวเรื่องแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนต้นเรื่องและส่วนขยาย หน่วยภาษาใดทำหน้าที่ส่วนใด ก็ดูจากลำดับตำแหน่งหรือลำดับคำของหน่วยภาษานั้นภายในประโยค ปกติส่วนต้นเรื่องจะอยู่ต้นประโยค ส่วนขยายได้แก่หน่วยภาษาที่ตามมา ส่วนต้นเรื่องหมายถึงจุดตั้งต้นความนั่นเอง และผู้พูดผู้ใช้ภาษาจะเลือกหน่วยภาษาหน่วยใดก็ได้ในประโยคมาเป็นส่วนต้นเรื่อง ตัวเลือกนั้นมีวงจำกัดพอประมาณ

ในเมื่อส่วนต้นเรื่องของฮัลลิเดย์มีความหมายไม่ได้แตกต่างไปจากของนักภาษาศาสตร์ทั้งหลาย ยังจะมีแง่มุมอื่นใดอีกหรือไม่ที่เราพอจะดึงมาอธิบายเกี่ยวกับจุดเน้นความในประโยคกรรม คำตอบก็คือ มีแนวคิดอีกหลายแง่มุมที่ฮัลลิเดย์เสนอไว้ ซึ่งเราสามารถดึงมาเชื่อมโยงอธิบายหัวข้อนี้ได้ เป็นต้นว่า

1. ฮัลลิเดย์เสนอว่าองค์ประกอบของหน้าที่ภาษาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ หน้าที่ด้านความคิด ประกอบด้วยระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค (transitivity system) หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยมาลา (mood) และหน้าที่ด้านความเรียง ซึ่งแยกย่อยเป็นระบบการจัดหัวเรื่องและระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค

2. ระบบการจัดหัวเรื่อง (ส่วนต้นเรื่อง-ส่วนขยาย) และระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคเป็นคนละระบบ มีความหมายต่างกันและทำหน้าที่ด้านความเรียงในลักษณะที่แตกต่างกัน

3. ระบบการจัดหัวเรื่องก็ดี ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคก็ดี จะทำตามหน้าที่ให้ปรากฏได้ต้องอาศัยระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค (transitivity system) ประกอบด้วยหน่วยภาษาซึ่งเป็นตัวแทนประสบการณ์ของผู้พูด เช่น ผู้แสดง (actor) ขบวนการ (process) และผลตามเป้าหมาย (goal of result)

หรืออีกนัยหนึ่งเป็นบทบาทการกของคำนามในส่วนที่สัมพันธ์กับกริยา เช่น ตัวการ (agent) ผู้รับการกระทำ (patient) เป็นต้น

ภายในโครงสร้างประโยคหนึ่งประโยค ระบบการจัดหัวเรื่อง ระบบการเรียบ-เรียงใจความภายในประโยค ทำงานสัมพันธ์กับระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคอย่างไรนั้น ย่อมดูได้จากตัวอย่างประโยคบอกเล่าของฮัลลิเดย์ต่อไปนี้

| | | |
|---|---|---|
| (a) | ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค (transitivity system) | John's seen the play.<br>actor process goal |
| (b) | มาลา (mood) | subject predicate |
| (c) | ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค (information focus) | given new |
| (d) | ระบบการจัดหัวเรื่องภายในประโยค (thematization) | theme rheme |

(Halliday, 1967 : 215)

ฮัลลิเดย์เรียกประโยคตัวอย่างข้างต้นว่าประโยคก่อกริยา[1] (operative) ประโยคก่อกริยาตามความหมายของฮัลลิเดย์ได้แก่ประโยคที่โครงสร้างด้านระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคและมาลารับกันดังตัวอย่างข้างต้น คือผู้แสดง (actor) กับประธานเป็นหน่วยเดียวกัน ผลตามเป้าหมายก็สวมรับกับหน่วยเติมเต็ม (complement) ประโยคกระทำการข้างต้นนี้เป็นประโยคบอกเล่า ไม่มีการเน้นความใดเป็นพิเศษ ไม่เน้นเสียงส่วนต้นเรื่อง (unmarked in theme) ผู้แสดงหรือตัวการ = ประธาน = ใจความเก่า = ส่วนต้นเรื่อง

---

[1]ศัพท์บัญญัติของพรลิลาส เรืองโชติวิทย์ วิทยานิพนธ์เรื่อง "ประโยครับในภาษาไทย" หน้า 60

ในกรณีที่เป็นประโยคกรรมเล่า โครงสร้างจะเป็นอย่างไรและการเน้นความเกิดขึ้นได้อย่างไรในประโยคกรรม ฮัลลิเดย์ (1967) อรรถาธิบายว่า

> ประโยคกรรมวาจกจัดเป็นตัวเลือกอีกรูปหนึ่ง ในประโยควาจกชนิดนี้จะมีการแยกบทบาทของผู้แสดงออกจากส่วนต้นเรื่อง ในขณะเดียวกันจะไม่มีการเน้นเสียงส่วนต้นเรื่องเด่นชัด (unmarked theme) ลักษณะการที่แยกไปนี้ยังผลให้เกิดการผสมผสานบทบาทในรูปแบบต่าง ๆ และผลักดันให้เกิดตัวชูโรงขึ้นหลายตำแหน่ง ซึ่งทำให้ผู้พูดคิดว่าเป็นการเน้นความ
>
> (Halliday, 1967 : 215-216)

เราอาจหยิบยกคำอธิบายของฮัลลิเดย์มาประกอบการพิจารณาประโยคกรรมต่อไปนี้

(78) These houses were built by my grandfather.

goal — actor

thematic — focal

ในประโยคกรรม (78) ผู้แสดงเป็นจุดรวมความสนใจ และผลตามเป้าหมาย "houses" เป็นส่วนต้นเรื่อง ฮัลลิเดย์อธิบายว่าผลกระทบที่เกิดจากการแยกบทบาท คือผู้แสดงกลายเป็นจุดสนใจอยู่ตอนท้ายประโยคและผลตามเป้าหมายมาเป็นต้นเรื่องนั้นทำให้เกิดการเน้นความขึ้น กล่าวคือผู้แสดงถูกเน้นในฐานะเป็นใจความใหม่ และผลตามเป้าหมายก็ถูกเน้นเช่นกันในฐานะเรื่องราวที่ต้องการหยิบยกมาเล่าหรือส่วนต้นเรื่อง (Halliday, 1967 : 216)

เมื่อใดก็ตามที่ประโยคอยู่ในรูปกรรม จัดว่าเป็นประโยครับ (receptive) หรือประโยคที่เน้นวาจก ลักษณะทางไวยากรณ์ที่ปรากฏคือ หน่วยภาษาที่สวมบทบาทผลตามเป้าหมายจะเป็นหน่วยเดียวกับหน่วยประธานไป ตามแนวคิดของฮัลลิเดย์ (1967) ลักษณะเช่นนี้อธิบายได้ว่า

> ...ผู้พูดเลือก "ประโยครับ" เป็นตัวเลือกตามระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค เพื่อที่จะได้วางหน่วยภาษาหน่วยหนึ่งเป็นส่วนต้นเรื่องที่ไม่เน้นเสียง (unmarked theme) และให้มีบทบาทอื่น ๆ ที่มิใช่ผู้แสดง (เช่น บทบาทผลตามเป้าหมาย, ผู้เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ หรือขอบเขตของขบวนการ) หน่วยภาษาที่เป็นผู้แสดงมีลักษณะไม่เจาะจงหรือไม่ก็เป็นจุดสนใจชนิดไม่โดดเด่น (unmarked focus) มีตำแหน่งที่อยู่ภายในส่วนที่เป็นส่วนขยาย
>
> (Halliday, 1967 : 217)

กล่าวโดยสรุป ตามแนวคิดของฮัลลิเดย์ การที่ผู้พูดใช้ประโยคกรรมครั้งใดก็รู้สึกว่ามีการเน้นความเกิดขึ้น บางคนก็รู้สึกว่าเน้นความต้นประโยค บางคนก็ว่าเน้นท้ายประโยค บางคนก็ว่าทั้ง 2 จุดก็มีการเน้นเกิดขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะในรูปโครงสร้างประโยคกรรม แม้จะมีหน้าที่ภาษาทั้งสามด้านทำหน้าที่ประสานสัมพันธ์กันอย่างแน่นหนา เช่นเดียวกับที่เป็นอยู่ในโครงสร้างรูปประโยคกรรตุ แต่ทว่ามีการหักเหบทบาทของนามวลี (transitivity system) และลำดับคำตำแหน่งของนามวลี (thematization) ในรูปประโยคกรรมให้ผิดแผกไปจากบทบาทและตำแหน่งที่เคยสวมอยู่ ประธาน (subject) สวมบทบาทกรรมหรือผลตามเป้าหมาย (patient or goal) แทน และอยู่ต้นประโยคในฐานะส่วนต้นเรื่อง ส่วนภาคแสดงและหน่วยเติมเต็มกลับมีบทบาทเป็นผู้แสดง (actor) และอยู่ในส่วนขยายของเรื่องแทน การที่ภาคประธานและภาคแสดงหักเหบทบาทและเรียงลำดับคำผิดแผกแปลกไปจากที่ผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษมักคุ้นในโครงสร้างประโยคกรรตุ จึงก่อเกิดความรู้สึกเน้นความขึ้นในใจผู้พูดสุดแต่ผู้พูดแต่ละคนจะรู้สึกว่าเป็นจุดใด แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นย่อมเป็นไปได้ทั้ง 2 จุดโดยเหตุผลดังกล่าวแล้วข้างต้น

5.3.5 วิจารณ์แนวคิดของฮัลลิเดย์เกี่ยวกับการเน้นความในประโยคกรรม

คำอธิบายของฮัลลิเดย์ในเรื่องที่ว่าการเน้นความเกิดขึ้นได้อย่างไร ในประโยคกรรมนั้น ฟังดูสมเหตุสมผลยอมรับได้มากกว่าของนักภาษาศาสตร์ทั้งหลาย นักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่จะทึกทักเอาว่ามีการเปลี่ยนมิติหรือทัศนะที่มองเมื่อไร การเน้นความก็เกิดขึ้นเมื่อนั้น หรืออีกนัยหนึ่ง ส่วนต้นเรื่องคือจุดเน้นความ จุดเน้นความอยู่ตรงส่วนต้นเรื่อง นักภาษาศาสตร์บางท่านก็ไม่ยอมรับเรื่องที่ว่ามีการเน้นความเกิดขึ้นและเสนอเหตุผลในแง่ใจความเก่า-ใจความใหม่แทน แต่สำหรับฮัลลิเดย์ เขาอภิปรายแสดงเหตุผลเป็นลำดับขั้นตอนให้เห็นชัดเจนว่า มีอะไรที่ทำให้ผู้พูดผู้ใช้ภาษารู้สึกว่าเกิดการเน้นความขึ้น ทั้งนี้เพราะฮัลลิเดย์ใช้ทั้งทฤษฎีใจความเก่า-ใจความใหม่และทฤษฎีการจัดหัวเรื่องภายในประโยค ในการอธิบายแจกแจงแนวคิดของเขาเกี่ยวกับประโยคกรรม ฮัลลิเดย์เตือนให้เราเห็นบทบาทสำคัญของการเน้นใจความในระบบการเรียบเรียงใจความตามลำดับใจความเก่า-ใจความใหม่ ในขณะเดียวกัน เขาได้ชี้ให้เห็นด้วยว่าส่วนต้นเรื่องประเภทเน้นเสียงและไม่เน้นเสียงเป็นอย่างไร และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากลักษณะที่ต่างกันนั้น ฮัลลิเดย์เสนอประเด็นที่ให้คิดพิจารณาอย่างเป็นระบบระเบียบ เริ่มตั้งแต่ข่ายสัมพันธ์ระหว่างระบบการจัดหัวเรื่องกับระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคธรรมดาทั่วไป จนถึงลักษณะโครงสร้างประโยครับ ตามระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคที่ผู้พูดเลือกในฐานะตัวเลือกประโยครูปหนึ่ง

5.4 สรุป

ประโยคกรรมทำหน้าที่หลายอย่าง ในบรรดาหน้าที่สารพัดสารพันเหล่านี้ หน้าที่เน้นหรือย้ำความปรากฏเด่นชัดกว่าหน้าที่ใด มีพบใช้อยู่ในประโยคกรรมทั้งประเภทตัวการปรากฏและตัวการไม่ปรากฏ นักภาษาศาสตร์ทั้งหลายต่างเสนอทฤษฎีความเรียงต่าง ๆ กันไป เพื่อใช้อธิบายเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการเน้นความขึ้นในประโยคกรรม เกรนเจอร์เลอกรังด์ (1976) เสนอทฤษฎีว่าด้วยระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค สินหา (1974) เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับส่วนต้นเรื่องในฐานะหัวเรื่องและความสำคัญของการคงส่วนต้นเรื่องตลอดเนื้อความ

เทราเกิร์ตและแพรตต์ (1980) เพิ่มเติมส่วนใจความที่รับรู้ร่วมกันและใจความที่ยังไม่ได้รับรู้เป็นกลวิธีช่วยให้เข้าใจเนื้อความได้ต่อเนื่องกัน อย่างไรก็ตาม ในบรรดาคำนิยามทฤษฎีความเรียงที่นักภาษาศาสตร์ดังเอ่ยนามข้างต้นนี้เสนอมา นิยามของฮัลลิเดย์ซึ่งบอกความหมายของโครงสร้างใจความเก่า-ใจความใหม่ก็ดี ส่วนต้นเรื่อง-ส่วนขยายก็ดีนับว่าชัดเจนมากกว่าของผู้ใด ฮัลลิเดย์มีวิจารณญาณอันหยั่งลึกช่วยให้เขามองเห็นว่า การจัดหัวเรื่องเป็นคนละระบบกับการเรียบเรียงลำดับใจความภายในประโยค แนวคิดที่เขาค้นพบนี้ ฮัลลิเดย์ได้นำมาอภิปรายให้เหตุผลว่า เหตุปัจจัยอะไรบ้างทำให้เกิดการเน้นความขึ้นเมื่อผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรม

5.5 <u>แบบฝึกหัดท้ายบท</u>

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เหตุใดหน้าที่เน้นความในประโยคกรรมจึงได้รับการหยิบยกมาอภิปรายมากกว่าหน้าที่อื่น ๆ
2. เชฟนิยามใจความเก่า-ใจความใหม่ว่าอย่างไร
3. ฮัลลิเดย์ให้คำจำกัดความระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคว่าอย่างไร
4. จงเปรียบเทียบนิยามใจความเก่า-ใจความใหม่ของเชฟกับฮัลลิเดย์ และวิจารณ์จุดเด่นจุดด้อยของนิยามทั้งสอง
5. "การเรียบเรียงความในประโยคตามหน้าที่" เป็นแนวความคิดของใคร มีเนื้อหาสาระว่าอย่างไร
6. จงนำทฤษฎีใจความเก่า-ใจความใหม่ของเชฟและฮัลลิเดย์มาประยุกต์กับเนื้อความต่อไปนี้ พร้อมทั้งอธิบายให้เหตุผลว่าเหตุใดคำตอบข้อ 6.2 จึงน่าพึงพอใจมากกว่าข้อ 6.3

   6.1 Who made these chairs?

   6.2 They're made by È̀rcol.

   6.3 È̀rcol makes them.

7. จงอภิปรายแนวคิดของสินหาในเรื่อง "การคงหัวเรื่องไว้ตลอดเนื้อความ" (constant theme) พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

a. เทราเกิร์ตและแพรตต์เชื่อว่ามีระบบ 3 ระบบโยงใยสัมพันธ์กันแน่นหนาในเนื้อความหนึ่ง ๆ จงประยุกต์แนวคิดของเขาทั้งสองกับตัวอย่างประโยค 6.1 และ 6.2 ข้างต้น

9. เหตุใดความเห็นของเทราเกิร์ตและแพรตต์ในเรื่องบทบาทของ theme ต่อการเน้นความในประโยคกรรมจึงยังไม่น่าพึงพอใจนัก

10. คำนิยามของฮัลลิเดย์ในเรื่องระบบการจัดหัวเรื่องก็ดี ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคก็ดี มิได้แตกต่างไปจากของกลุ่มปรากและนักภาษาศาสตร์อื่น ๆ จงสรุปจุดเด่นที่พบในแนวคิดของเขาซึ่งทำให้แนวคิดของฮัลลิเดย์แตกต่างกับนักภาษาศาสตร์ทั้งหลาย

11. เมื่อผู้พูดเลือกใช้ประโยคกรรม มีเหตุปัจจัยอะไรที่ทำให้ผู้พูดรู้สึกว่ามีการเน้นความเกิดขึ้น ฮัลลิเดย์อธิบายปรากฏการณ์ข้างต้นนี้อย่างไร

12. จงวิจารณ์คำอธิบายของฮัลลิเดย์เกี่ยวกับการเน้นความในประโยคกรรมตามความคิดเห็นของท่าน

## 5.6 กิจกรรมท้ายบท

ต่อไปนี้เป็นข้อเสนอของลีช และสวาร์ทวิกเกี่ยวกับการเน้นความในประโยคกรรม จงอ่านและตอบคำถามข้างท้าย

Another example of a grammatical process which changes the positions of elements in the sentence is the rule for forming passive sentences.

(A) (Who makes these chairs?) (B) They're made by Ercol 171

The president was mistrusted by most of the radical and leftwing politicians in the country. [8]

In [7], the passive gives the sentence end-focus, where the active [Ercol makes them) would not. In [8], the passive gives end-weight, where the active sentence (Most of the radical...mistrusted the President) would be awkward.

(Leech & Svartvik, 1975 : 184)

1. ท่านเห็นด้วยกับแนวความคิดของลีชและสวาร์ทวิกในเรื่อง end-focus, end-weight หรือไม่ เพราะเหตุใด
2. จงยกทฤษฎีหรืออ้างอิงแนวความคิดของนักภาษาศาสตร์ผู้ที่ท่านพอใจมากที่สุดมาสนับสนุนหรือคัดค้านแนวความคิดของลีชและสวาร์ทวิก